

MEERJARENBELEIDSPLAN 2016-2019

AMNESTY NEDERLAND

INHOUD

Visie, missie en waarden	3
Strategic Goals 2016-2019	4
Onze werkwijze	6
Focus van Amnesty Nederland	9
<i>Mensenrechtenprogramma's</i>	10
<i>Politieke zaken</i>	14
<i>Campagnes en acties</i>	15
<i>Versterking Amnesty-beweging in Nederland</i>	16
Fondsenwerving	17
Financieel beleid Amnesty Nederland	18
Meerjarencijfers	20
Vervolg	21

VISIE, MISSIE EN WAARDEN

Amnesty International streeft naar een wereld waarin iedereen alle rechten geniet die zijn vastgelegd in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en andere internationale mensenrechteninstrumenten.

Wij zien een wereld voor ons waarin:

- Iedereen zijn/haar mensenrechten kent en kan opeisen;
- Mensenrechten en gerechtigheid genoten worden zonder discriminatie;
- Mensen beschermd worden tijdens conflicten en crises;
- Schenders van mensenrechten ter verantwoording worden gebracht.

Om dit te bereiken is Amnesty International een mondiale beweging die mensenrechten verdedigt voor iedereen.

Onze missie is het verrichten van onderzoek en het ondernemen van actie gericht op het voorkomen van mensenrechtenschendingen. Daarbij gaat het om het recht op lichamelijke en geestelijke integriteit, vrijheid van geweten, vrijheid van meningsuiting en vrijheid van discriminatie.

De uitgangspunten van ons werk zijn:

- **Vrijheid:** het hart van de mensenrechten. De vrijheid om je te uiten en het leven vorm te geven naar eigen inzicht, zolang dat de rechten van anderen niet schaadt.
- **Gelijkheid:** voor iedereen en altijd. Mensenrechten zijn universeel. We hebben rechten omdat we mens zijn, ongeacht onze verschillen, ongeacht grenzen.
- **Rechtvaardigheid:** het fundament van de mensenrechten. Wetten en verdragen beschermen tegen willekeur, onafhankelijke instanties bewaken de naleving.

Ons werk is gebaseerd op internationale solidariteit. We willen op basis van de universaliteit van mensenrechten effectief zijn in de bescherming van individuele slachtoffers en groepen. Dat doen we met onderzoek en acties die de hele wereld dekken. We zijn onafhankelijk, we garanderen een interne verenigingsdemocratie en we hechten sterk aan wederzijds respect.

STRATEGIC GOALS 2016-2019

De strategie van Amnesty International wordt ontwikkeld binnen en door de wereldwijde Amnesty-beweging. Het beleidsplan *Taking Injustice Personally – Amnesty International's Strategic Goals* geldt voor de periode 2016-2019. Hieronder volgt het overzicht van de *strategic goals* met beoogde resultaten.

Er zijn twaalf internationale programma's om deze strategische doelen te bereiken. Voor elk van deze programma's zijn veranderingstheorieën opgesteld.

STRATEGIC GOAL

DOEL 1: HERWINNEN VAN VRIJHEDEN

Een wereld waarin iedereen zijn/haar rechten kent en deze kan opeisen.

DOEL 2: WAARBORGEN VAN GELIJKE RECHTEN VOOR IEDEEREEN

Een wereld waarin mensenrechten en gerechtigheid worden genoten zonder discriminatie.

DOEL 3: REAGEREN OP CRISES

Een wereld waarin mensen worden beschermd tijdens conflicten en crises.

BEOOGDE RESULTATEN

- Mensenrechtenverdedigers zijn veilig en worden ondersteund.
- Mensen kennen hun rechten en zijn in staat deze op te eisen.
- Mensen zijn in staat hun recht om zich ergens over uit te spreken op te eisen, zich te organiseren en tegen onrecht te vechten.

- Discriminatie en op identiteit gebaseerd geweld komen minder vaak voor.
- Vooruitgang wordt bereikt op het vlak van gelijkheid op basis van geslacht, seksuele geaardheid en genderidentiteit.
- Economische, sociale en culturele rechten worden beter gerealiseerd in het leven van mensen.

- Degenen die verantwoordelijk zijn voor mensenrechtenschendingen worden daar verantwoordelijk voor gehouden en slachtoffers hebben toegang tot de rechtspraak, de waarheid en genoegdoening.
- Mensen die getroffen zijn door of op de vlucht zijn voor conflict, crisis, marteling of vervolging hebben toegang tot adequate bescherming en bijstand.
- Burgers zijn beter beschermd door middel van effectief optreden van nationale, regionale en internationale instellingen en mechanismes.

INTERNATIONALE PROGRAMMA'S

1. Openbare ruimte en mensenrechtenverdedigers
2. Mensenrechteneducatie
3. Opeisen van online vrijheden
4. Gender en discriminatie
5. Economische, sociale en culturele rechten
6. Internationaal recht
7. Mensen die zijn getroffen door conflict
8. Het werk van mondiale en regionale instituties

STRATEGIC GOAL

DOEL 4: ZORGEN VOOR VERANTWOORDING

Een wereld waarin schenders van mensenrechten ter verantwoording worden gebracht.

DOEL 5: MAXIMALISEREN VAN ONZE MIDDELEN EN MENSKRACHT

Maximaliseren van onze middelen en menskracht, teneinde een zo groot mogelijke impact te bereiken. Een wereldwijde mensenrechtenbeweging van een breed scala aan mensen die, ondersteund door een grotere en krachtigere organisatie, impact heeft op de verbetering van mensenrechten voor iedereen.

BEOOGDE RESULTATEN

- *Governance* en *accountability* op het gebied van mensenrechten worden versterkt op nationaal niveau, met bijzondere aandacht voor het toewerken naar doelen 1 t/m 3.
- Regionale en mondiale mechanismen voor mensenrechten worden versterkt waar de nationale bescherming van de rechten van de mens faalt.

- Amnesty International is een grotere, sterkere en meer diverse beweging met een grotere capaciteit om mensenrechtenimpact te bereiken.
- Amnesty International wordt versterkt door actieve deelname van een meer diverse achterban.

INTERNATIONALE PROGRAMMA'S

9. Strafrecht
10. Doodstraf
11. Corporate accountability

12. Maximaliseren van onze middelen en menskracht

De *strategic goals* dienen om gemeenschappelijke prioriteiten te stellen in het werk van de Amnesty-beweging en de samenhang daarvan wereldwijd te bevorderen. De *strategic goals* dekken nagenoeg alles wat Amnesty International doet. Een beperkte hoeveelheid werk valt er buiten. Dit geldt enkel voor werkzaamheden die het volgende betreffen:

- afronding van werk dat beëindigd wordt in het kader van de nieuwe prioriteiten;
- het verkennen van nieuwe werkgebieden;
- werk dat essentieel is voor Amnesty International in een lokale context, maar niet relevant voor de bredere beweging.

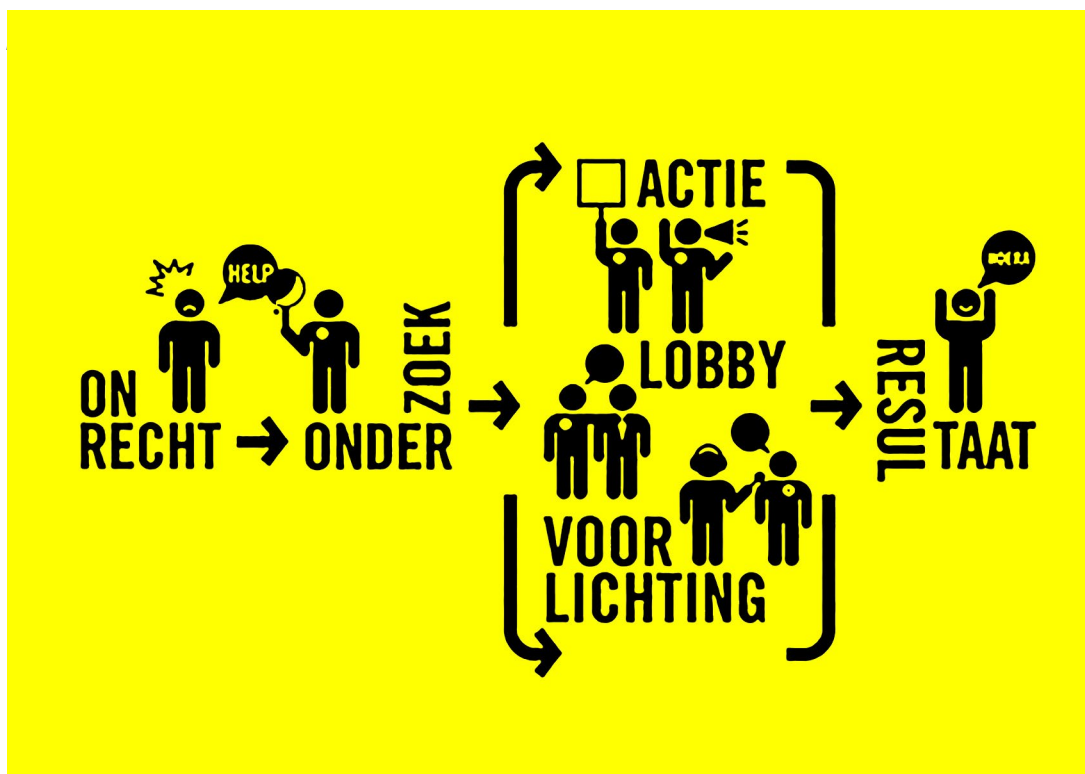
ONZE WERKWIJZE

Als we ergens op de wereld een schending van mensenrechten signaleren, vermoeden of er een melding van ontvangen, wordt dit door onze onderzoekers direct onderzocht. Staat het onrecht onomstotelijk vast, dan wordt het openbaar gemaakt door middel van rapporten, persberichten en via onze sociale media. Tegelijkertijd worden wereldwijd honderdduizenden mensen gemobiliseerd om in actie te komen. Daarnaast lobbyen onze medewerkers bij de regering en internationale organisaties om in te grijpen. Zo weten de autoriteiten in het land dat de mensenrechten schendt dat de wereld over hun schouder meekijkt en oefenen we druk uit om de schending te stoppen.

Geen van deze activiteiten staat op zichzelf. Om resultaten te boeken zetten we in veel gevallen een mix van activiteiten in. Deze versterken elkaar, en kunnen gezamenlijk een beslissende invloed uitoefenen. Zo weten we dat politici niet alleen gevoelig zijn voor kwalitatieve argumenten, maar vaak ook – of juist – voor berichtgeving in de media en discussie op sociale media. Om die reden zoeken we voor onze standpunten media-aandacht, en verspreiden we ze actief via sociale media.

In onze werkwijze laten we ons leiden door

- **Onafhankelijkheid:** we zijn niet gebonden aan enige politieke overtuiging, godsdienst of belangengroep.
- **Betrouwbaarheid:** we zijn gedegen, checken de feiten, voeren een objectieve toon, wekken vertrouwen.

Goede en betrouwbare informatie vormt de basis van ons werk. Amnesty-onderzoekers verzamelen gegevens over schendingen van mensenrechten. Zij spreken met slachtoffers, getuigen, advocaten en artsen, onderzoeken gevangenisomstandigheden, wonen rechtszaken bij en doen veldonderzoek. Ze gebruiken digitale informatie, zoals satellietbeelden, analyseren gegevens, doen forensisch onderzoek en leggen bewijsmateriaal op foto's vast. De onderzoeksgegevens worden openbaar gemaakt in onze rapporten en vormen de basis voor al onze activiteiten.

AMNESTY VOERT ACTIE

Amnesty voert actie om schendingen van mensenrechten te stoppen en te voorkomen. Wereldwijd mobiliseren we hiervoor zo veel mogelijk mensen met massale handtekeningenacties en grote publieksacties. Verkeert iemand in acuut gevaar, dan sturen we wereldwijd binnen 48 uur een spoedactie uit. Zo wordt de druk op de autoriteiten opgevoerd. We dringen bijvoorbeeld aan op vrijlating van mensen die ten onrechte vastzitten, op eerlijke processen, op het voorkomen van marteling en op berechting van daders, om nieuwe schendingen te voorkomen. Amnesty richt zich ook op bedrijven die bijdragen aan mensenrechtenschendingen. Daarnaast ondersteunen we gewetensgevangenen en mensenrechtenverdedigers, onder meer met groetenacties om hun een hart onder de riem te steken.

AMNESTY LOBBYT

Amnesty lobbyt bij regeringen om mensenrechten een prominente rol te geven in het binnen- en buitenlandbeleid en om onderdrukkende wetten aan te passen, waardoor mensenrechtenschendingen effectiever kunnen worden aangepakt. Via lobby bij onder meer de Europese Unie, de Raad van Europa, het Internationaal Olympisch Comité of de Mensenrechtenraad van de Verenigde Naties en bij bedrijven proberen we maatregelen tot stand te brengen die groter respect voor de mensenrechten bewerkstelligen. Onze lobbyisten dringen aan op de totstandkoming van internationale verdragen, en dragen daar ook inhoudelijk aan bij. Dit leidde eerder tot onder meer het VN-Verdrag tegen Marteling en het Internationaal Strafhof.

Amnesty Nederland beschikt over betrouwbare en unieke informatie, analyses en standpunten die politiek relevant zijn. Wij brengen deze actief onder de aandacht bij de relevante ministeries en Tweede Kamerleden. Dit doen we via gesprekken en brieven, maar ook via (sociale) media. Op deze manier zijn we doorlopend in gesprek met de ministers en kunnen we geregeld nuttige invloed uitoefenen.

AMNESTY LICHT VOOR

Bewustwording over mensenrechten is een belangrijk doel van ons werk, dat wij proberen te bereiken door voorlichting en educatie. In onze doellanden vergroten we met speciale trainingen bewustwording over het belang van mensenrechten. Zo leren lokale activisten voor hun rechten op te komen en er met succes actie voor te voeren. Daarnaast ontwikkelen we richtlijnen voor wetshandhavers zoals politieagenten, waarmee buitensporig geweld en marteling tijdens de uitvoering van hun werk wordt tegengegaan.

In Nederland zetten we onze eigen media actief in. Via onze website, sociale-mediakanalen, het onafhankelijk maandblad *Wordt Vervolgd* en e-mailings naar onze achterban informeren we mensen over ons werk en de mensenrechten. Met kwalitatief hoogwaardige lesmaterialen en goed getrainde vrijwilligers die optreden als gastdocenten bereiken we jaarlijks tienduizenden leerlingen in het basis- en voortgezet onderwijs.

AMNESTY WERKT SAMEN

Om veranderingen in de mensenrechtensituatie in onze doellanden te bereiken, zijn partnerschappen met mensenrechtenorganisaties en -activisten ter plekke, inclusief Amnesty-secties, van grote betekenis. Samenwerking met partners kan leiden tot meer impact doordat we samen meer kennis en invloed hebben dan afzonderlijk. Amnesty versterkt de capaciteit van deze lokale partners en activisten door hen toegang te geven tot kennis, door onze ervaring te delen, en via onze (internationale) lobbykanalen en (internationale) donoren.

AMNESTY WERFT FONDSEN

De financiële bijdragen van onze leden vormen sinds de oprichting van Amnesty het financiële fundament van onze beweging. We kunnen ons werk alleen doen dankzij hun trouwe steun. Dit zorgt voor financiële zelfstandigheid die maakt dat we onafhankelijk en objectief ons werk kunnen doen.

FOCUS VAN AMNESTY NEDERLAND

Amnesty Nederland voert op een aantal kernonderwerpen – in aansluiting op de internationale strategie – eigen onderzoek, beleidsontwikkeling, lobby, acties en campagnes uit. Op die manier bouwen we gericht expertise op en kunnen we wezenlijker bijdragen aan naleving van de mensenrechten.

AMNESTY NEDERLAND

AMNESTY RAPPORTEN & URGENTS ACTIONS

Goede, betrouwbare informatie vormt wereldwijd de basis van Amnesty's werk

MENSENRECHTENPROGRAMMA'S

Meerjarige investering op integrale aanpak van een beperkt aantal mensenrechtenkwesties

INTERNATIONALE PROJECTEN

- Human Rights Capacity Building Programme
- Politie en mensenrechten

MENSENRECHTENPROGRAMMA'S

- Strategische landen (China, Indonesië, Rusland, Saudi-Arabië en Turkije)
- Mensenrechten dicht bij huis
- Veiligheid en mensenrechten
- Investeren in mensenrechten
- Mensenrechteneducatie

CAMPAGNES

Een beperkt aantal mensenrechtenkwesties krijgt tijdelijk op basis van opportuniteit meer aandacht en zichtbaarheid in de vorm van een campagne.

ACTUALITEIT

Snel en effectief anticiperen op ontwikkelingen in de buitenwereld

BIJDRAGE AAN INTERNATIONALE ORGANISATIE

Amnesty Nederland ontleent haar bestaansrecht aan Amnesty International en is ervan overtuigd dat we door goede internationale samenwerking binnen Amnesty maximale impact kunnen bereiken.

EDUCATIE & VOORLICHTING

Vergroten van elementair mensenrechtenbewustzijn als bouwsteen voor een kritisch relevante groep burgers.

MOBILISEREN VAN PUBLIEK

Amnesty voert actie om mensenrechtenschendingen te voorkomen en beëindigen. Hiervoor mobiliseren we zoveel mogelijk mensen. We gebruiken acties ook om mensenrechtenverdedigers te ondersteunen.

FONDSENWERVING

Amnesty werft fondsen om ons werk voor mensenrechten mogelijk te maken. De steun van onze leden maakt dat wij onafhankelijk en objectief ons werk kunnen doen.

Mensenrechtenprogramma's

De mensenrechtenprogramma's zijn meerjarige trajecten rondom een bepaald onderwerp, waarbij Amnesty Nederland investeert in strategievorming, expertiseontwikkeling en netwerkvorming. In de programma's zijn ook beleidsontwikkeling, beleidsbeïnvloeding, media, mobilisatie, actie, communicatie en fondsenwerving geïntegreerd. De levensduur van een programma wordt bepaald tijdens de ontwikkeling ervan. Een programma kent verschillende fases: een voorbereidende opbouwfase, uitvoering in een of meerdere project(en), en een afbouwfase. De projecten binnen een programma hebben verschillende looptijden en pieken op verschillende momenten.

Amnesty Nederland kent meerjarige mensenrechtenprogramma's en twee internationale projecten.

MENSENRECHTENPROGRAMMA'S

- **Strategische landen**
- **Mensenrechten dicht bij huis**
- **Veiligheid en mensenrechten**
- **Investeren in mensenrechten**
- **Mensenrechteneducatie**

STRATEGISCHE LANDEN

We werken op de regionale sleutelspelers China, Indonesië, Rusland, Saudi-Arabië en Turkije. Sinds 2018 werken we daarnaast op Hongarije en Polen en schroefden we uit strategische overwegingen onze werkzaamheden op Turkije terug. Mensenrechtenverdedigers zijn in ons landenwerk een rode draad: door toenemende repressie en verscherpte wetgeving neemt hun speelruimte in de meeste van deze landen af.

MENSENRECHTEN DICHT BIJ HUIS

We doen onderzoek naar (schendingen van) mensenrechten tijdens uitzettingen van irreguliere migranten uit Nederland. Daarnaast zetten we ons in voor betere wet- en regelgeving rond vreemdelingendetentie en economische, sociale en culturele rechten voor irreguliere migranten.

Dankzij onze inzet om etnisch profileren door de Nederlandse politie op de agenda te zetten, wordt het probleem inmiddels algemeen onderkend door politie en politiek en is er een voorzichtig begin gemaakt met de aanpak ervan. We richten ons op het creëren van draagvlak voor mogelijke oplossingen die de kwaliteit en effectiviteit van politiecontroles op straat vergroten, zoals dialoogbijeenkomsten en invoering van stopformulieren en bodycams.

VEILIGHEID EN MENSENRECHTEN

De focus binnen dit programma ligt op de aanpak van terrorisme en gewelddadig extremisme en op massasurveillance (het ongericht verzamelen van communicatie en het bewaren, analyseren en delen daarvan). We lobbyen en voeren actie voor betere waarborgen voor de mensenrechten en sterker onafhankelijk toezicht in Nederland.

INVESTEREN IN MENSENRECHTEN

De *Eerlijke Geldwijzer*, bestaande uit de Eerlijke Bankwijzer en de Eerlijke Verzekeringwijzer, vergelijkt het beleid en de investeringspraktijk van de tien grootste banken en verzekeraars op de Nederlandse markt. Hoe doen de financiële instellingen het op het gebied van maatschappelijke onderwerpen als mensenrechten, klimaat, wapens, corruptie en transparantie? Zo sporen we de banken en verzekeraars aan hun beleid en praktijk op deze terreinen te verbeteren. De Eerlijke Geldwijzer is een gezamenlijk initiatief van Amnesty Nederland, Oxfam Novib, Milieudefensie, FNV, Dierenbescherming en PAX. Daarnaast ondersteunen we de Leerstoel Business and Human Rights aan de Rotterdam School of Management, waarbij we streven naar inhoudelijke samenwerking met betrekking tot de rol van de financiële sector. Ten slotte dragen we bij aan het internationale project over mensenrechtenschendingen als gevolg van olievervuiling door Shell in de Nigerdelta.

MENSENRECHTENEDUCATIE

Wij streven naar een kritische en relevante groep burgers met een grote bereidheid om in actie te komen voor het respecteren, beschermen en verwezenlijken van mensenrechten, in Nederland en daarbuiten. Educatie van kinderen, met als primaire doel de Nederlandse burger bewust te maken van het belang van mensenrechten, vormt daarin een belangrijke bouwsteen. Mede dankzij de inzet van vijfhonderd vrijwillige gastdocenten bereiken we inmiddels meer dan 130.000 scholieren per jaar. Onze ambitie is om alle kinderen en jongeren minimaal één keer in hun schoolloopbaan kennis te laten maken met mensenrechten, dat wil zeggen 200.000 leerlingen per jaar.

Om ons doel te bereiken, werken we volgens een tweesporenbeleid. Enerzijds voeren we lobby richting de Nederlandse overheid, onder meer als lid van het Platform Mensenrechteneducatie. Onze boodschap: mensenrechteneducatie moet structureel en schoolbreed in het funderend onderwijs verankerd zijn.

Anderzijds bieden we een kwalitatief hoogstaand aanbod voor mensenrechteneducatie aan het onderwijsveld. Amnesty's educatieve aanbod bestaat uit lespakketten en acties waarmee scholieren kunnen opkomen voor de mensenrechten, denk aan het schrijven van een groetenkaart of het organiseren van een schrijfevenement op hun eigen school. Ook biedt Amnesty scholen de mogelijkheid om een (getrainde) gastdocent uit te nodigen. De gastdocent gaat met behulp van lesmateriaal en actiemogelijkheden met de leerlingen aan de slag over mensenrechten.

VERNIEUWING VAN ONZE PROGRAMMA'S

In 2017 begonnen we met het onderzoeken en ontwikkelen van een mogelijk mensenrechtenprogramma op het thema 'rechtsstatelijkheid in Europa'. Dit programma is vervolgens in 2018 opgestart en richt zich in eerste instantie op Hongarije en Polen.

INTERNATIONALE PROJECTEN

- **Human Rights Capacity Building Programme**
- **Police and Human Rights Projectmensenrechtenprogramma's**

HUMAN RIGHTS CAPACITY BUILDING PROGRAMME

HURICAP heeft als doel om de capaciteit van nationale en lokale mensenrechtenorganisaties en activisten in Afrika en sinds 2016 ook het Midden-Oosten te versterken, zodat zij effectiever voor de mensenrechten in hun eigen gemeenschappen kunnen opkomen. In diverse landen in Afrika en het Midden-Oosten worden lokale mensenrechtenorganisaties en -verdedigers getraind op het gebied van monitoren, documenteren en rapporteren van mensenrechtenschendingen, en op het werken aan economische, sociale en culturele rechten. Daarbij werken we zo veel mogelijk samen met de regionale Amnesty-kantoren en -secties.

POLICE AND HUMAN RIGHTS PROGRAMME

De politie en andere wetshandhavers moeten de mensenrechten respecteren en beschermen en daarin hun eigen verantwoordelijkheid nemen. Het Police and Human Rights Programme (PHRP) wil daar op een constructieve manier aan bijdragen. We bieden trainingen, richtinggevende documenten en advies om mensenrechtenverdedigers te ondersteunen bij het bevorderen van mensenrechtenregels en -standaarden in de wetshandhaving. Ook geven we Amnesty-onderzoekers en secties inhoudelijk advies bij het doen van onderzoek en het opstellen van beleidsaanbevelingen voor overheden en internationale organisaties. Er worden projecten uitgevoerd in een aantal landen, zoals geweldstoepassing door de politie in Nederland, de VS en Brazilië.

STRATEGISCHE DOELEN 2016-2019 EN FOCUS VAN AMNESTY NEDERLAND DAARBINNEN

STRATEGIC GOAL

DOEL 1 HERWINNEN VAN VRIJHEDEN

INTERNATIONALE PROGRAMMA'S

- Mogelijk maken van het werk van en beschermen van mensenrechtenverdedigers
- Mensenrechteneducatie
- Opeisen van online vrijheden; weerstand bieden tegen trends in internetcensuur en toezicht

FOCUS VAN AMNESTY NEDERLAND

- Rusland, China, Saudi-Arabië, Turkijë, Indonesië
- Sport en Mensenrechten
- Huricap
- Politie en mensenrechten
- Internationale campagne: Shrinking Space for Human Rights (vanaf 2017)
- Mensenrechteneducatie
- Surveillance

DOEL 2 WAARBORGEN VAN GELIJKE RECHTEN VOOR IEDEREEN

- Gender en discriminatie
- Economische, sociale en culturele rechten

- Etnisch profileren door de politie
- Huricap

DOEL 3: REAGEREN OP CRISES

- Internationale rechtspraak
- Mensen die zijn geraakt door conflicten
- Het werk van mondiale en regionale instituties

- Campagne: Vluchtelingen
- Internationale campagne: Protecting People on the Move (vanaf sep. 2016)
- Irreguliere migranten in Nederland

DOEL 4: ZORGEN VOOR VERANTWOORDING

- Strafrecht
- Doodstraf
- Corporate Accountability

- Politie en mensenrechten
- Indonesië, China
- Investeren in mensenrechten

DOEL 5: MAXIMALISEREN VAN ONZE MIDDELEN EN MENSKRACHT

- Maximaliseren van onze middelen en menskracht

- Werven van activisten en leden
- Fondsenwerving

Politieke zaken

Amnesty Nederland lobbyt bij Nederlandse ministers, ambtenaren en Kamerleden niet alleen voor de mensenrechtenprogramma's en internationale projecten. Daarnaast hebben we een aantal andere prioriteiten voor het politieke werk op de middellange termijn:

INTERNATIONALE VEILIGHEID

Nederland opereert in diverse internationale coalities in het kader van vredesmissies, de strijd tegen Islamitische Staat en de strijd tegen terrorisme. Vaak gaat het om landen waar zeer ernstige mensenrechtenschendingen plaatsvinden, waaronder marteling, oorlogsmisdaden en buitgerechtelijke executies. De Nederlandse regering beschouwt dit onderwerp als haar prioriteit, maar spreekt bondgenoten maar spaarzaam aan op schendingen. Hierin willen we verandering brengen. Focuslanden zijn Irak, Syrië, Jemen en Zuid-Soedan.

HANDELSMISSIES

In het Nederlandse buitenlandse beleid speelt de economische diplomatie een steeds grotere rol. Op papier gaat dat niet ten koste van de prioriteit die aan het mensenrechtenbeleid wordt toegekend, maar in de praktijk komen de mensenrechten nogal eens in de verdrukking door de handelsagenda. Als er tijdens handelsmissies over mensenrechten wordt gesproken, gebeurt dat nogal eens met een zeer beperkte focus, bijvoorbeeld op arbeidsrechten. Ons doel is dat handelsmissies die onder ministeriële leiding staan actief worden ingezet om naast de handelsbelangen ook de mensenrechtenagenda te dienen. Dit onderwerp sluit ook nauw aan bij onze strategische landenprogramma's.

VERKIEZINGEN, REFERENDUM, NIEUWE REGERING

Rond tweedekamerverkiezingen, gemeenteraadsverkiezingen of een referendum, grijpen wij kansen aan om onze standpunten over mensenrechten op de politieke agenda te krijgen. Ook het aantreden van een nieuwe regeringscoalitie biedt aanleiding en kansen voor onze politieke lobby. Dat geldt in eerste instantie voor de thema's vluchtelingen, migratie, en veiligheid en mensenrechten.

INTERNATIONALE GOVERNEMENTELE ORGANISATIES

Internationale gouvernementele organisaties, zoals de Europese Unie en Verenigde Naties, vervullen een belangrijke rol bij het adresseren van mensenrechtenschendingen. Om die reden lobbyt Amnesty wereldwijd actief op deze organisaties. Nederland is actief lid van de VN-Mensenrechtenraad, en we willen ervoor zorgen dat Nederland dit zo veel mogelijk doet op basis van Amnesty-onderzoek en -aanbevelingen.

Wanneer Nederland voorzitter is van de Europese Unie (zoals in 2016) of lid van de VN-Veiligheidsraad (2018) biedt dit extra aanknopingspunten voor onze lobbyactiviteiten. Bijvoorbeeld op het gebied van mensenrechtenactivisten, bescherming van burgers in conflictsituaties en/of VN-beleid ten aanzien van vluchtelingen.

Campagnes en acties

Amnesty International voert internationaal campagnes op actuele, mondiale thema's. Amnesty Nederland sluit zich in principe aan bij de internationaal vastgestelde campagnes, vanuit de gedachte dat wij als mondiale beweging meer mensenrechtenimpact kunnen behalen dan als losse secties. Bij deelname aan internationale campagnes maken wij wel een aantal strategische afwegingen. Daarbij is bijvoorbeeld de vraag belangrijk of de internationale aanpak en communicatieboodschap (de campagnestrategie) aansluiten bij de realiteit in Nederland en kansen bieden om in of vanuit Nederland mensenrechtenimpact te behalen.

In september 2016 startte de internationale campagne 'Protecting People on the Move', met als thema vluchtelingen wereldwijd. Deze richt zich op het versterken van lokaal draagvlak voor de opvang van vluchtelingen ('I Welcome'), en daarnaast op het uitbreiden van bestaande mogelijkheden voor veilige en legale routes voor vluchtelingen.

De focus van Amnesty Nederland binnen deze campagne is primair gericht op:

1. Het aankaarten van mensenrechtenschendingen in de regio en aande buitengrenzen van Europa, om zo de noodzaak van veilige en legale routes aan te tonen.
2. Campagne voeren voor hervestiging.
3. Maatschappelijk draagvlak voor de opvang van vluchtelingen in Nederland.

De tweede internationale campagne 'Shrinking Space for Human Rights Defenders' ging in mei 2017 van start. Deze campagne richt zich op de wereldwijd krimpende ruimte waarbinnen mensenrechtenverdedigers zich kunnen bewegen.

Binnen deze campagne richten wij ons als Amnesty Nederland op:

1. Aandacht en steun vragen voor mensenrechtenverdedigers in tijden dat hun bewegingsruimte steeds beperkter en onveiliger wordt.
2. *Capacity building*, zodat mensenrechtenverdedigers beter zijn toegerust om hun eigen rechten en die van anderen te beschermen.
3. Campagne voeren voor betere bescherming door de staat van mensenrechtenverdedigers tegen aanvallen, intimidatie en pesterijen.

WERKEN VOOR BEDREIGDE INDIVIDUEN

Actievoeren voor mensen die groot onrecht is aangedaan. Dat is de kracht van Amnesty. Als Amnesty in actie komt, roepen wereldwijd duizenden mensen machthebbers op om marteling te voorkomen, gewetensgevangenen vrij te laten of een doodvonnis niet te voltrekken. Snel worden zoveel oproepen verstuurd, dat ze niet genegeerd kunnen worden. Onze inzet voor bedreigde individuen (individuele slachtoffers van mensenrechtenschendingen) blijft een prioriteit in ons werk.

Sinds 2013 doet Amnesty Nederland mee aan Amnesty's wereldwijde schrijfactie Write for Rights op 10 december, Internationale Dag van de Mensenrechten. Zowel in Amsterdam als in het land is deze activiteit, waarbij we grootscheeps aandacht vragen voor individuele slachtoffers van mensenrechtenschendingen, een groot en groeiend succes. We zetten in op groei van het aantal mensen dat in actie komt (online en op honderden locaties in het land), het aantal brieven dat wordt geschreven en de zichtbaarheid die de schrijfactie Amnesty oplevert.

SNEL INSPELEN OP ACTUELE ONTWIKKELINGEN

Met aansprekende en herkenbare acties springen we in op mensenrechtenkwesties die spelen in de actualiteit. Dat een onderwerp door de actualiteit in de aandacht is (in tegenstelling tot wanneer Amnesty zelf die aandacht moet genereren), biedt grote mogelijkheden om veranderingen te bewerkstelligen, draagvlak te creëren en mensen bij Amnesty en de mensenrechten te betrekken.

Versterking Amnesty-beweging in Nederland

De Amnesty-beweging, gevormd door onze leden en activisten, is het belangrijkste kapitaal van onze organisatie. Met hun inzet beïnvloeden wij het Nederlandse publieke en politieke debat, en dragen we bij aan het bereiken van de mensenrechtendoelstellingen van de internationale organisatie.

Internationaal streeft Amnesty ernaar in 2020 wereldwijd 25 miljoen mensen te hebben geïnspireerd om in actie te komen voor de mensenrechten. Als een van de grote secties leveren we daaraan als Amnesty Nederland vanzelfsprekend een bijdrage. Wij zetten daarom in op het vergroten en verbreden van onze achterban om nog meer impact te behalen. De groei van het aantal mensen dat voor Amnesty in actie komt, proberen we te behalen via acties in de media, op de website, sociale media en op een aantal festivals. Daartoe investeren we in de zichtbaarheid van Amnesty en ons werk.

We stimuleren activisme in het land, op andere manieren dan we vanouds gewend zijn. We besteden extra aandacht aan het betrekken van een jongere en diversere doelgroep bij de activiteiten van Amnesty.

FONDSENWERVING

Dit zijn de wereldwijde uitgangspunten voor onze inspanningen om fondsen te werven voor ons werk:

- De financiële steun van individuen (leden, donateurs en supporters) is en blijft de belangrijkste bron voor legitimiteit en financiering van het werk van Amnesty International.
- Het werven van fondsen stelt ons in staat om impact te behalen op het gebied van mensenrechten en is geen doel op zich.
- Onze fondsenwervende activiteiten mogen onze onafhankelijkheid en geloofwaardigheid niet in gevaar brengen.
- Wij zullen donateurs, leden en het grote publiek informeren over de manier waarop wij gebruik maken van de middelen die ons ter beschikking zijn gesteld, en de mensenrechtenimpact die wij daarmee hebben weten te behalen.
- Amnesty International zal geen financiering aanvaarden uit bronnen die betrokken zijn bij of verbonden met mensenrechtenschendingen.
- Schenkingen van een bedrijf, vereniging, non-profitorganisatie of overheid worden na ontvangst gescreend volgens een protocol. Afwijkende schenkers of bedragen worden nader gescreend als de aard van de schenker of het bedrag daar aanleiding toe geeft. Zie ook de hierboven genoemde derde en vijfde punten.
- Bij het overwegen van potentiële bronnen van financiering wordt rekening gehouden met de noodzaak om afhankelijkheid van één enkele bron te voorkomen.
- Amnesty International accepteert alleen steun van (nationale en lokale) overheden voor werk op het gebied van mensenrechteneducatie.

FINANCIËEL BELEID AMNESTY NEDERLAND

De structurele kosten moeten worden gedekt uit structurele inkomsten. Extra (incidentele) bestedingen worden gedekt uit bestemmingsreserves of -fondsen, subsidies, projectgebonden bijdragen of incidentele inkomsten.

Inkomsten worden behoudend begroot. Per inkomstesoort wordt een risico-inschatting gemaakt en de inkomstenontwikkeling wordt gedurende het jaar maandelijks gemonitord. Hierdoor zijn er voldoende mogelijkheden om eventueel tegenvallende inkomsten uit fondsenwerving op te vangen met andere inkomstenbronnen. Bij tegenvallende inkomsten in een jaar worden ook de bestedingen teruggebracht om te komen tot minimaal een break-even-resultaat.

Amnesty Nederland draagt, net als alle nationale Amnesty-afdelingen, bij aan de internationale beweging volgens de internationaal vastgestelde berekeningsmethodiek. Onze bijdrage aan de internationale beweging komt neer op ongeveer 40 procent van onze inkomsten.

Amnesty Nederland volgt de aanbeveling van Goede Doelen Nederland over de kosten die vallen onder beheer en administratie (B&A). Dit zijn de kosten van een deel van het management, de financiële en personeelsadministratie, Bestuur en Ledenraad. Intern is een maximum streefpercentage B&A-kosten vastgesteld van 6 procent. De afgelopen jaren kwam dit percentage voor Amnesty Nederland over het algemeen uit rond de 5 procent.

De organisatie houdt een continuïteitsreserve aan voor de dekking van risico's op korte termijn en om zeker te stellen dat Amnesty Nederland ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen. Met ingang van 2018 bepalen we de omvang van de continuïteitsreserve als volgt:

OMVANG CONTINUÏTEITSRESERVE	
Af te dekken periode	1 jaar
Minimale omvang	100 procent van het verschil tussen verplichtingen en inkomsten voor komend boekjaar
Maximale omvang	120 procent van het verschil tussen verplichtingen en inkomsten voor komend boekjaar

Het CBF en Goede Doelen Nederland hanteren daarnaast een richtlijn voor een maximum van de continuïteitsreserve: die mag 1,5 maal de kosten van de werkorganisatie bedragen. Amnesty Nederland voldoet aan deze richtlijn.

Bestemmingsreserves worden gevormd wanneer er in een jaar hogere inkomsten zijn dan bestedingen. **Het beleid is bestemmingsreserves binnen twee jaar nadat zij zijn gevormd (of toegevoegd aan een bestaande reserve) te besteden.**

Giften met een gebonden bestemming die niet in het lopende jaar kunnen worden besteed, worden toegevoegd aan bestemmingsfondsen. Het gaat hierbij om gelden waarvan het bestedingsdoel door giftgevers is bepaald binnen de door Amnesty geboden opties.

Primaire doelstelling van het financieel beheer is het in stand houden van de hoofdsom van de reserves en fondsen. Om te voorkomen dat de reserves door inflatie in waarde dalen is een rendement nodig dat minimaal gelijk is aan de inflatie. Omdat er geen risico gelopen mag worden op verlies van (een deel van) de beheerde reserves en fondsen moet het beheer risicomijdend zijn.

Het aanhouden van onze reserves mag niet bijdragen aan mensenrechtenschendingen, kinderarbeid, dwangarbeid, aantasting van vrije vakvereniging en collectieve onderhandeling, discriminatie, corruptie, productie en levering van wapensystemen, aantasting van natuur, milieu en klimaat.

Beleggingen in de vorm van spaarrekening en/of deposito's worden uit oog van risicospreiding aangehouden bij drie banken. Daarbij wordt het geld ongeveer gelijk verdeeld over de betreffende banken. De keuze voor deze banken wordt primair gemaakt op basis van maatschappelijk verantwoord financieel beheer (gebaseerd op de Eerlijke Bankwijzer) en financiële soliditeit. Daarnaast speelt het kunnen leveren van operationele ondersteuning bij het betalingsverkeer van Amnesty ook een rol bij de keuze van de banken.

MEERJARENCIJFERS

ONTWIKKELING VAN DE INKOMSTEN 2016 - 2020	Realisatie		Prognose / raming			
	* 1.000	2016	2017	2018	2019	2010
INKOMSTEN						
Bijdragen van leden		€ 14.817	€ 15.097	€ 15.424	€ 15.750	€ 15.850
Incidentele giften en schenkingen		€ 862	€ 1.737	€ 784	€ 983	€ 1.000
Bijdragen van/via Amnesty-groepen		€ 154	€ 136	€ 195	€ 205	€ 205
Collecte		€ 1.478	€ 1.447	€ 1.228	€ 1.400	€ 1.400
Evenementen		€ 6	€ 87	€ -	€ -	€ -
Nalatenschappen		€ 3.730	€ 5.265	€ 2.390	€ 3.030	€ 3.067
SUBTOTAAL BATEN VAN PARTICULIEREN		€ 21.048	€ 23.769	€ 20.020	€ 21.368	€ 21.522
Baten van bedrijven		€ 45	€ 271	€ 577	€ 450	€ 450
Baten van loterijorganisaties - NPL algemeen		€ 3.600	€ 3.600	€ 3.600	€ 3.600	€ 3.600
Baten van loterijorganisaties - NPL extra bijdragen		€ 91	€ 645	€ 772	€ 1.150	€ 860
Baten van subsidies overheden		€ 828	€ 907	€ 1.230	€ 1.403	€ 1.200
Baten van fondsen, instellingen		€ 553	€ 513	€ 176	€ 67	€ 68
SUBTOTAAL GEWORVEN BATEN		€ 26.165	€ 29.705	€ 26.375	€ 28.038	€ 27.700
Baten als tegenprestatie levering product/dienst		€ 277	€ 310	€ 334	€ 308	€ 300
Overige baten		€ 49	€ 23	€ -	€ -	€ -
TOTAAL BATEN		€ 26.490	€ 30.038	€ 26.709	€ 28.346	€ 28.000

ONTWIKKELING VAN DE BESTEDINGEN 2016 - 2020	Realisatie		Prognose / raming			
	* 1.000	2016	2017	2018	2019	2020
BESTEDINGEN						
Besteding aan de doelstelling		€ 20.654	€ 22.945	€ 22.444	€ 23.266	€ 22.160
Wervingskosten		€ 4.193	€ 4.572	€ 4.710	€ 5.098	€ 5.000
Beheer en administratie		€ 1.381	€ 1.533	€ 1.462	€ 1.349	€ 1.350
TOTAAL BESTEDINGEN		€ 26.227	€ 29.050	€ 28.617	€ 29.713	€ 28.510
Saldo financiële baten en lasten		€ 39	€ 16	€ 58	€ 10	€ 10
Resultaat (INKOMSTEN -/- BESTEDINGEN)*		€ 302	€ 1.003	€ -1.849	€ -1.357	€ -500

Positief resultaat leidt tot een toevoeging aan de bestemmingsreserves.
Negatief resultaat leidt tot een onttrekking aan de reserves.

VERVOLG

Dit meerjarenbeleidsplan kan tussentijds aangepast worden naar aanleiding van bijstellingen van de 'strategic goals' van de internationale Amnesty-organisatie en beleidskeuzes van Amnesty Nederland.

Momenteel wordt gewerkt aan de strategic goals voor de periode 2020 - 2023. Naar verwachting zal dat eind 2019 leiden tot aanpassingen in het meerjarenbeleid van Amnesty Nederland.